

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Speculum Monasticum

In Quo Totius Religiosæ disciplinæ Casus, Regulæ & difficultates clarè videntur, breviter explicantur & resolvuntur Canone, rationibus & Patrum auctoritatibus

Philippus <a Domina Nostra Septem Dolorum>

Augustæ Vindellicorum, 1688

Caput I. De obligatione regularium ad perfectionem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40745

SPECULUM MONASTICUM

IN QVO TOTIVS RELI-
giosæ disciplinae Casus, Re-
gulae & difficultates clarè
videntur, breviter explican-
tur & resolvuntur Canone,
Rationibus & Patrum Au-
toritatibus.

CAPUT I.

De obligatione Regularium ad
perfectionem.

SUMMARIUM.

I. Quicumque regularis tenetur tendere ad
perfectionem

Pars I.

A

II. Non

- II. Non tenetur tendere ad perfectionem nisi per opera quae sunt secundum regulam & observantiam sui ordinis.
- III. Nec tenetur sibi persuadere se facere perfectum.
- IV. Nec tenetur perfectus esse in facto esse.
- V. In quo consistat hac religiosorum perfectio.
- VI. Utrum hac perfectio in religiosis sit procuranda sub mortali.
- VII. An hac perfectio sit distincta ab obligatione servandi vota & observantias regulares.
- VIII. Quandonam peccet religiosus contra preceptum procurandi perfectionem.
- IX. Quomodo censetur religiosus contemnere sui status perfectionem.
- X. Utrum transgredi regulam aut statuta ex pravo usu, vel consuetudine in levi materia sit peccatum mortale.
- XI. An peccata religiosorum sint graviora peccatis secularium.
- XII. Utrum religiosi teneantur ex iustitia erga religionem efficere actus ad quos ipsi destinati sunt.

XIII. Utrum mendicantes praesertim teneantur ex precepto charitatis saluti proximi subvenire.

I. **Q**UONIAM quaecumque illa sit & cujusvis sexus tenetur vi suae professionis tendere, progredi, & niti ad perfectionem, quia est obligatio sui status in quo à laicis differt; statui enim laicorum dicitur à Christo, *serva mandata*, statui verò religiosorum ulterius dicitur, *si vis perfectus esse vade & vende omnia, &c. & sequere me*, per quae verba denotatur sequela perfectionis. Unde regulares non tendentes ad perfectionem vocantur simulatores, mendaces & hypocritae. *D. Thom. 22. q. 184. art. 4. ad 2.* tenentur item religiosi ad perfectionem tendere propter periculum labendi in peccatum grave in quod regulariter cadunt religiosi perfectionem non procurantes *Ioannes Euseb. in doctrina ascetica, lib. 1. doct. 4. cap. 28. 27. & 30.*

II. Super quo nota quòd religiosus non tenetur niti aut tendere ad perfectionem per omnia opera consiliorum, aut supererogationis, sed tantum per illa quae sunt secundum regulam & sui Ordinis constitutiones, quia non se obligavit ad aliam: solum ergo obligatur ad eam perfectionem quam potest acquirere per
A 2 obser-

observantiam regulæ & statutorum. *D. Thom.*
22. q. 186. art. 2.

III. Nec propterea tenetur sibi religiosus
persuadere quod faciat profectum quotidie in
perfectiōe, quia hoc repugnat humilitati, imo
debet semper iudicare oppositum. *Hieron.*
Grariam. de discipl. regul. cap. 9. §. 1.

IV. Nec tenetur esse perfectus in facto esse,
quia status religionis non est status perfectio-
nis acquisitæ sed acquirendæ: ideo dicitur re-
ligio schola perfectiōis. Sicut ergo studentes
non tenentur esse docti & sapientes, sed tan-
tum conari ad doctrinam & sapientiam acqui-
rendam; ita religiosus non tenetur esse per-
fectus, sed tendere ad perfectiōem. *D. Thom.*
2. 2. quest. 184. art. 5. & q. 186. art. 2.

V. Consistit igitur hæc perfectio, ad quam
procurandam tenentur religiosi, principaliter
in actibus charitatis erga Deum & proximum,
& minus principaliter in actibus aliarum vir-
tutum. Ratio est quia perfectio hominis in
hac vita est illud bonum, quod est illi opti-
mum: ergo cum nihil illi melius sit quam actus
charitatis erga Deum & proximum principa-
liter, & exercitium aliarum virtutum minus
principaliter; ideo in his consistit perfectio re-
ligiosi. *D. Thom.* 2. 2. quest. 184. art. 1. *Sua-
rez tom. 3. de relig. lib. 1. cap. 3.*

VI. Hæc obligatio procurandi perfectio-
nem in religiosis est sub peccato mortali, quia
est

est de re gravissima quam voverunt, & in qua consistit substantia status religiosi. *Cordub. in reg. S. Francisci, cap. 1. Rodrig. 3. tom. quest. 84. art. 1.* Et ista veritas est terribilis multis religiosis, inquit *Navar. in cap. quia portio 1. 2. q. 1. n. 10.* quia multi nec actualiter, neque virtualiter habent animum se magis indies perficiendi in charitate, neque curant plusquam clerici aut boni sæculares seu laici ad eam tendere. *Sanchez lib. 6. in decalog. cap. 5. n. 10.*

VII. Hæc autem obligatio non est propriè distincta ab obligatione servandi vota & observantias regulares, imo est eadem cum illa & imbibita cum illa, sicut obligatio obediendi, & placendi Deo non est quid distinctum ab obligatione servandi mandata, sed in illa includitur. Ratio est quia aliàs quoties quis peccaret contra aliquod votum, peccaret duplici peccato scilicet contra votum, & contra perfectionem quam acquirere tenetur. *Sanchez lib. 6. in decalog. cap. 5. n. 5.*

VIII. Peccat tamen religiosus mortaliter contra præceptum procurandi perfectionem.
1º Quando contemnit ea quibus venit ad perfectionem, quia hoc est contra votum professionis quo religiosus promisit vitam regularem. *D. Thom. 2. 2. quest. 185. art. 2. & 9.*
2º Quando transgreditur regulam eo fine ut impediat perfectionem, etiamsi regula non obliget

liget ad venialem solum aut ad nullam culpam *Valentia* 1. 2. disput. 7. part. 5. punct. 6. vers. primus casus est. 3° Quando statuit apud se nullo modo curare de perfectione sui status, quasi dicat, nolo ad perfectionem tendere aut progredi ad vitæ perfectionem, quia in hoc deficit à sine suæ professionis. *Bartholomæus a S. Fausto de vit. Propr. cap. 1. n. 10.* 4° Quando inducit alios pravo exemplo ad vitam depravatam vel regulæ relaxationem, quia tunc infert grave damnum religioni. *Sanchez lib. 6. in decalog. cap. 4. n. 18.* 5° peccat pariter si intendat numquam proficere, seu non facere alia bonâ quàm quæ præcipiuntur à regula vel statuti neque alia meliora, quia hoc est ponereobicem gratiæ Spiritus sancti. *Cordub. in Regul. D. Francisci cap. 1. quest. 3.* & saltem religiosus qui haberet propositum operandi contra omnia statuta suæ religionis vel præcipua, ut sunt orationis, silentij, jejunij, &c. licet non obligent ad mortale, peccaret mortaliter, quia est perniciosus religioni suo pravo exemplo, & in quantum est ex parte sua quasi procurans destructionem ipsius. *Tambur. de jure abbatum, tom. 3. disp. 3. q. 6. n. 7. & 12.*

IX. Tunc censetur religiosus contemnere sui status perfectionem & consequenter peccare mortaliter, quando transgreditur leges suæ religionis ex voluntate non se subjiciendi illis, aut Superioribus præcipientibus, quia contemptus

temptus est actus formalis inobedientiæ duo includens, scilicet transgressionem præcepti & intentionem nolendi se subijcere præcepto aut præcipienti, *Lessius de just. & jure cap. 41. dub. 9. n. 76. Vasquez, 1. 2. disp. 158 cap. 4.*

X. Transgredi verò regulam, & ordinationes ex pravo usu, aut consuetudine in rebus levis materiæ non est peccatum mortale contra præceptum perfectionis, quia actus illi, quantumvis replicati ob parvitatem materiæ sunt tantum peccata venialia. *Azorius lib. 4. Institutionum moral. cap. 9. quest. 11. S. Thomas, 1. 2. q. 186. art. 9.* potest tamen hæc prava consuetudo seu usus transgrediendi statuta fieri mortalis ratione periculi cui se exponit illa contemnendi in posterum, *Azorius sup.* Vel quia sic operans est valdè periniciosus religioni suo pravo exemplo *Sanchez lib. 6. in decalog. cap. n. 18.*

XI. Peccata Religiosorum absolutè loquendo debent centeri graviora, cæteris paribus, peccatis sæcularium, quia religiosi sunt specialiter Deo dicati, & tenentur ad majorem advertentiam ad non peccandum, & quia majora beneficia à Deo receperunt. *Caietanus, 2. 2. quest. 187. art. 4. Suarez. 4. tom. de religione. cap. 11.* Per accidens tamen erunt aliquando leviora, quia si sint venialia ratione multitudinis bonorum operum in quibus religiosi versantur, veluti obruuntur; si verò mortalia fuerint

runt, facilius etiam retractari solent propter bonorum operum consuetudinem, & bonum aliorum exemplum. *D. Thom. 2. 2. quest. 186. art. 10. Valentia 2. 2. disp. 10. q. 4. punct. 6.*

XII. Dicunt aliqui quod eo ipso, quod religiosus ex vi sui status & professionis deputatur ad aliquos actus v. g. ad chorum, aut alia spiritualia, tenetur ex iustitia illa non omittere; ita ut si omittat peccet mortaliter, eò quod sit quoddam pactum inter religionem & religiosum, ut sicut religio debet illi omnia necessaria ministrare, ita religiosus munus suum debet religioni ministrare, alioquin uterque peccabit contra iustitiam: hoc verò erit verum ad minus si prælatus præcipiat aliquid religioso exigendo jus suum: *Suarez 4. tom. de religion. tract. 8. lib. 1. cap. ultimo, n. ultim.*

XIII. Præter hanc obligationem communem omnium religiosorum tendendi ad perfectionem, mendicantes ad id specialiter tenentur ex præcepto charitatis, proximi saluti subvenire, confessionibus, prædicationibus, & lectionibus &c. quia illorum finis est salus animarum & censentur Episcoporum cæterorumque Pastorum coadjutores, quorum proprium est hoc munus. *Concil. Meldens. cap. 3. Rotomagens. apud Burchardum lib. primo cap. 88. & clementina dudum. §. Cæterum de sepulturis, & in extravaganti super cathedram. §. finali eod. titulo.*

CAPUT